

a také se studii z oboru historického setkáváme se tu měrou hojnou. Jsou to zejména články Dolencovy, Jasinského, Kušejovy (právo kano-nické), Krekovy (římské). Nesmíme zapomenouti též prací z právní filosofie od Pitamice, Kosiće a Tasiće a z oboru práva soukromého sluší se zmíniti o studii Skumičové o obchodních knihách a Škerlja ochraně průmyslového vlastnictví. Tento kusý výčet dává jistě jasně tušiti rozsáhlost díla vykonaného Zborníkem za jeho tři léta. A bylo by si přát, aby i právníci českoslovenští si slovinské vědecké produkce právnícké bedlivě všimli. Ča.

Zahraniční Politika, sborník věnovaný studiu mezinárodních otázek politických, právních, hospodářských a sociálních, vstupuje letos do čtvrtého, resp. šestého ročníku. Obsah prvního dvojčísla je velmi obsáhlý a přináší vedle obvyklých »Pramenů a dokumentů« tyto studie a úvahy: od Josefa Chmelaře o »Československé zahraniční politice v roce 1924«, od Antonína Hobzy o »Konfesních otázkách v právu mezinárodním«, od Karla Kazbundy o »Návštěvě prince Jeroma Napoleona v Praze r. 1868«, od Jar. Papouška »Ruskou revoluci I.«, od F. Žilky o »Neoficiální Americe«, od Rud. Künzla-Jizerského o »Příčinách a vzniku světové války I.« a Al. Hajna o »Činnosti Společnosti Národů v r. 1924«. Dvojčíslí přináší dále přehled o politice zahraniční Anglie, Německa, Itálie a Polska. Připojeno je první číslo »Věstníku ministerstva zahr. věcí«. Km.

Stiepels Deutscher Juristenkalender. V Liberci 1925. — Vázáno Kč 26.—. Druhé vydání, stejně jako vydání první, obsahuje opět všechny personální zprávy o ministerstvech, soudních a administrativních úřadech všeho druhu, advokátních a notářských komorách, atd. Jest spolehlivým adresářem advokátů a notářů v celé československé republice, kromě toho obsahuje seznam soudních tlumočnicků, zastupitelstva československá v zahraničí, advokátní a notářský tarif. Kalendář pojat jest ze stanoviska německého, než právě svojí praktičností může býti užitečný i právníkům československým. dnk.

Sborník věd právních a státních ve XXIV. ročníku přinesl vedle řady referátů o nově vyšlých publikacích z oboru právních a státních věd několik studií. Je to především článek Hobzův o uznání Sovětů de jure.*) Dále obsázná práce je Salabova o neznámé agrární reformě a sespolečnění půdy ve staročeském státě. Salaba hned v poznámce k titulu vysvětluje, že výrazu »sespolečnění« nepoužil ve smyslu moderním, ale i tak zní rušivě výraz o staročeském státě. Celá práce sestávající z řady více, méně propracovaných vybraných kapitol, v nichž autor znovu se vrací k otázce sedláků zakoupených a nezakoupených, k právu emfiteutickému atd. působí dojmem nejasným. Jako další práci sluší uvésti Hoetzlovu kritiku vedlejších ustanoveníh při správních aktech, jež je označena jako výňatek z práce větší. Otázek práva správního se dotýkají kromě ní podrobné referáty Pokorného o druhém kongresu pro správní vědy v Bruselu r. 1923. Ruský profesor Vernadskij podal črtu k řešení dvou termínů v Ruské Pravdě, co je to »dikaja vira« a »ludskaja vira«. Z práva soukromého přispěl Rouček poznámkami o obřadnosti smlouvy manželské a řadu poznámek přičinil Hobza k přípravě leteckého zákona. Vedle toho otištěny jsou tu dvě známé loňské přednášky, Vančurova o Heyrovském pronesená na posmrtné jeho oslavě a pak štrasburského profesora Nasta o zavedení francouzského zákonodárství do Alsaska a Lotrinska (v předpokladu Voštově). Ullikova skizza ze semináře prof. Kadlece. Příspěvek k dějinám rybníkářství východních Čech je ukázkou práce seminární. Konečně sluší vzpomenouti velmi důkladné a podrobné studie Kadlecovy o agrární reformě v Československu, Rumunsku a Polsku, z níž výňatek přednesl prof.

*) Srov. ref. na stránce 149. tohoto roč. »Všehrdu«.

Kadlec na »Politickém učení«. Je to jistě jedinečný souhrn ustanovení o pozemkových reformách se stanoviska srovnávacího. Ča.

Prof. Dr. R. Horna: Hranice Čs. republiky ve světle historie. — Vyšlo jako I. sv. »Sbírkky přednášek a rozprav extense university Komenského v Bratislavě«, nákladem »Akademie« v Bratislavě 1924. — Z plodné přednáškové činnosti university Komenského se rodil nedávno malý spisek jejího člena prof. Dra Horny o historii čs. hranic. Toto zajímavé a svým systematickým zpracováním, jakož i samotným námětem velmi originelní thema přednášel už loni na podzim autor v některých východoslovenských městech (Košice, Prešov a j.) a nyní, aby vyhověl četným přáním, zejm. slovenského tisku, rozhodl se je publikovati.

Úkolem této knížky — jak sám autor praví — není vypsání a podrobné vylíčení historie pohraničních území, nýbrž jen snaha vésti čtenáře po hraniční »stezce« R. Č. S. a seznámiti jej stručně se změnami nebo zachováním starých býv. hranic, jakož i žádoucí úpravou hranic dnešních.

Autor vychází z předpokladu, že jako mají svoji historii jednotlivé státy, tak také lze mluvit i o hranicích s hlediska historie. Ba, lze říci, že dějiny těchto jsou často v přímé závislosti s historií oněch. Platí-li tato rovnice ještě dnes, platila tím spíše v minulosti, kdy dějiny téměř všech států vnitrozemských se obrážely v neustálých změnách hraničních. A proto sledujeme-li teritoriální rozkvět neb úpadek státu, poznáváme i dějiny hranic a naopak. Pochopitelným je tedy, že i hranice samy o sobě lze posuzovat s hlediska historie. Z důvodů systematických, ale i věcných (vznik našeho státu) rozdělil si autor látku na dvě části (řekli bychom nejlépe českou a slovenskou), k nimž jako samostatný dodatek připojil úvahu o Podkarpatské Rusi.

Nemůžeme se tu podrobně zabývat obsahem práce Hornovy, ačkoliv thema samo je velmi akutní nejen pro právní historii, nýbrž i pro aktivního politika a vojáka. Stačí se zamyslet nad závěrem knihy, abychom pochopili nepříjemnou nám pravdu, že poloha republiky není nijak záviděníhodnou a domyslili to, co spisovatel nahradil jen konstatováním velmi nešťastného číselného poměru našich hranic, neboť délka jejich má se ku šířce jako pět ku jedné!

Vedle tohoto závěru, kde bylo pero autorovo nejšťastnějším, bychom rádi vyzdvihli oddíl o státoprávním boji našeho národa před válkou. A máme za to, že už toto místo samo stačilo odůvodnit žádost slovenské kritiky, aby přednáška byla publikována.

Velmi zajímavým je oddíl o Těšínsku a Oravě se Spišskem, protože nám podává celkový, byť jen miniaturní obrázek o jednání na mírových konferencích.

Ovšem závěr bychom akcentovali ještě jednou, neboť věříme, že zaujme všechny, jimž vzkříšení státu není konečným aktem, zbavujícím další usilovné práce, nýbrž naopak příležitostí uplatnit se ve prospěch celku a býti bdělým i tam, kde zdá se, že je mír...

Radu autorovu (vybudujme silnou a spolehlivou obranu národa a iodstvo na Dunaji) bychom doplnili tím, co tolik let už zaměstnává našeho ministra zahraničí: usilujme především o zajištění míru cestou Společnosti národů a to tím houževnatěji, čím méně máme dnes prostředků a vůbec možnosti vybudovati si vlastní ideální obranu! Úprava knihy, tisk i provedení autorem navržených map je velmo vkusná. Bylo by si jen přát, abychom se brzy dočkali dalších publikací, slíbených intra marginem knihy.

Jan Přenosil, Bratislava.